

DOMOVINA

Uredništvo

je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krone. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravnistvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate

se plačuje od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat: za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Bodoči naučni minister.

Poročilo graške „Tagespost“, da bode grof Stürkgh čim prej zasedel Marchetovo mesto naučnega ministra še ni bilo ovrženo. Izjava ministra Marcheta, da o teh premenah nič ne ve, je brez pomena, saj vemo, da ministri do zadnjega trenutka oficijelno „nič ne vedo“, da so ure njih ministrovanja štete. Klerikalci vseh barv delujejo že leto dni na to, da izpodrinejo liberalca Marcheta in ga nadomestijo s svojim človekom. Koj po rekonstrukciji Beckovega kabineta se je govorilo, da prevzame morda dr. Gessmann sam naučni portfelj. To bi bilo združenim nazadnjakom pač najljubše. No po znani vsenčiliški debati so se gospodje prepričali, da bi bilo zelo neprevidno, ako bi po vsej sili hoteli posaditi najbolj zagrizenega in najbolj brezobzirnega klerikalca na to velevažno mesto, ker bi to vzbudilo v vseh neklerikalnih strankah tak odpor, da bi vsaj za trenotek zatajile svoja narodna in politična nasprotstva ter bi združeno nastopile v obrambo našega šolstva in šolske uprave, katero si klerikalci prizadevajo pridobiti. Iz teh zgolj taktičnih obzirov so torej klerikalci opustili misel, postaviti na čelo avstrijskega šolstva svojega prvo-boritelja Gessmanna, boj za pridobitev šolstva in šolske uprave pa nadaljujejo javno in tajno z vsemi sredstvi, ki so jim na razpolaganje ter izkoriščajo v ta namen vse svoje zveze z visokim plemstvom in duhovstvom. Liberalca Marchet pade kot žrtev teh zvez in tega delovanja in na njegovo mesto sede štajerski grof Stürkgh, kateri je po raznih metamorfozah priplul v varno krščansko socijalno pristanišče.

Vredno je, da si malo natančneje ogledamo moža, ki bode v kratkem na čelu našem šolstvu in naši šolski upravi. Nimamo povoda ogrevati se za liberalca Marcheta, kateri si je vedno prizadeval prikupiti se skrajnim nemškim nacionalcem in kateri se je baš radi tega postavil nam nasproti na sovražno stališče. No še mnogo nevarnejši nam bode grof Stürkgh, kateri je nam Slovincem v narodnem obziru še mnogo bolj sovražen kakor Marchet, kateri pa poleg svoje narodne mržnje do Slovencev goji tudi mržnjo do naprednega šolstva in si bode torej prizadeval, da nam te v narodnem obziru zanemarjene in zanikarne šole v meritoričnem obziru poslabša na ta način, da je postavi pod vpliv cerkve in duhovstva. Pod Stürkghovim ministrovanjem bodo naši klerikalci začeli uresničevati svoj program, po katerem bodo, kakor je nekdo na shodu v Škofji Loki z brutalno odkritosrčnostjo povedal, „privlekli mladino izpred šolskega praga v farovž.“

To se pravi, delali bodo na to, da se našemu od mogočnih in naprednih narodov obdanemu narodu še tista majhna oknica v življenje zazida, katero mu je dosedanja, zelo zmerna šolska izobrazba odpirala. Tako poslabšanje šolske izobrazbe v dobi najbolj neusmiljene mednarodne tekme pomeni pa za kulturno in gospodarsko slab narod, kakor je slovenski — narodno smrt.

Klerikalci poznajo gr. Stürkgha in njegovo pestro minolost, vedo, da bode dobro in spretno orožje za njih namene, zato so si ga izbrali. Stürkgh je sovražnik vsega slovanskega, zato bode v tem obziru nemškim nacionalcem in „naprednjakom“ po volji ter mu bodo že samo zaradi tega odpustili to malenkost, da je zatajil svoja nekdanja liberalna načela ter postal klerikalec, da tako reši svojo politično karijero.

Grof Stürkgh je danes mož 59 let star; služil je v naučnem ministerstvu od 1886. leta ter je postal tam 1894. leta dvorni svetnik in mu je bil poverjen srednješolski referat. Njegova politično parlamentarna minolost je zelo pisana. Leta 1891. je bil izvoljen državnim poslancem v fevdalnem veleposestvu na nemškoliberalni program. Bil je član združene levice in ko je ta razpala, se je pridružil ustavovernim veleposestnikom ter si je prizadeval pridobiti si celo vodstvo te stranke. V državnem zboru je bil vedno eden najbolj vnetih zagovornikov složnega postopanja Nemcev proti Slovanom in ko se je v starem parlamentu bojevalo za slovenske paralelke na celjski gimnaziji, je igral Stürkgh v tem boju tako odlično ulogo, da je po osnovenju teh celjskih samostojnih razredov resigniral na uradno mesto v naučnem ministerstvu.

Leta 1901. je bil imenovan tajnim svetnikom. Staroliberalizem, kot čegar predstavitelj je bil gr. Stürkgh splošno priznan, je počasi in brez hrupa zamrl, toda njegov bivši reprezentant ni hotel z njim uredi završiti svoje politične kariere. Pri lanskim volitvah na temelju splošne volilne pravice nastopil je gr. Stürkgh naenkrat na podlagi krščansko socijalnega programa. Kandidiral je v kmetskih občinah okraja Fehring-Radgona ter je v svojih kandidatskih govorih proglasil in prisegal na vsa načela kršč. soc. politike. Rekel je, da se bode v interesu kmetskega prebivalstva boril za skrčenje šolske dobe na kmetih; da se bode odločno postavil proti izključenju verskega pouka iz šole ter proti temu, da bi se starišem pustila pravica odločevati o verskem pouku svojih

otrok; izjavil se je odločno za neločljivost katoliškega zakona; prisegel je, da je v narodnem obziru skrajni nemški nacionalec in seveda tudi črnožolt — in kljub vsej tej nakopičeni svetosti in dobroti je celo med štajerskimi kmeti pogorel in konec bi bilo njegovega politikovanja, da se ga ni Beckova vlada, ki take vsestranske genije posebno čišla, vsmilila in ga poklicala v gosposko zbornico. Tej svoji univerzalnosti na ljubo bode ta mož v kratkem naučni minister. Komu se hoče baron Beck s tem imenovanjem prikupiti kršč. socijalcem ali gosposki zbornici, še ni gotovo.

Našim klerikalcem bo novi naučni minister gotovo po volji, ne bode jih motila ne njegova preteklost ne njegova mržnja do Slovencev — mož je danes portfelju na ljubo klerikalec, zato tudi mož po njih srcu. Ako bi pa bilo v naprednih strankah našega parlamenta še količkaj načelnosti, morale bi mu takoj onemogočiti ministrovanje, kajti imenovanje gr. Stürkgha je udarec vsej naprednosti. Na mesto nemškonacionalnega liberalca stopi klerikalec, na mesto meščanskega ministra atistokrat, mesto člana parlamenta stopi član gosposke zbornice v kabinet. Toda načela v tem parlamentu nimajo kurza in ljudska zbornica bode tudi to kľofuto mirno utaknila. Naši poslanci pa vedo koga imajo pred seboj in nadjamo se, da bodo tudi sedaj klerikalnemu slovenozreću gr. Stürkghu nasproti odločno branili naše stališče, kakor nekdanj proti liberalnemu dvornemu svetniku in poslancu grofu Stürkghu.

Politični pregled.

Domače dežele.

Minister dr. Gessmann je baš zaključil svoje potovanje po Trentinskem. Znano je, da je ital. Tirolsko v državnem zboru zastopano večinoma po kršč. socialcih, kateri stoje popolnoma pod vplivom duhovstva. Duhovstvo je torej skrbelo, da so kršč. socijalnega vodjo in ministra Gessmanna povsod slavnostno sprejeli. Kdor bi pa po teh slavnostnih sprejemih sodil, da je vse italjansko prebivalstvo na Tirolskem v resnici tako navdušeno za Gessmanna in dunajsko vlado, bi se gotovo motil. Vse to navdušenje je dobro uprizorjena gledališka komedija, s katero bode Gessmann paradiral na Dunaju in jo izkoriščal v korist klerikalizma.

Uradna „Wiener Ztg.“ je objavila 4. t. m. meljoracijski program za Juž. Tirolsko in Primorsko. V tem programu obeta vlada spopolniti v teh dveh deželah ceste in železnice, usovršiti poštni, brzojavni, telefonski in avtomobilski promet ter poskrbeti tudi za potrebne zdravstvene naprave. Juž.

Tirolsko obljublja pospeševati svilorejo ter uvesti razne olajšave občinam. Na šolskem polju se bode skrbelo predvsem zaboljšanje strokovnega pouka v kmetijstvu in obrtništvo. Na Primorskem se obeta dvigniti plovitbo na morju in zboljšati načine ribarenja.

Mi drugim deželah in narodom privoščimo vse dobro, vprašamo pa, kako je to, da se za Spodnje Štajersko in še posebno za slovensko prebivalstvo naše dežele nič ne stori. Tudi naše šolstvo je skrajno zanemarjeno v narodnem in strokovnem obziru; strokovnih šol nimamo, ne poljedelskih, ne trgovskih, ne obrtnih. In vender tudi pater Korošec in drugovi z enako gorečnostjo kakor italijanski Tirolec Conci obožavajo Luegra in Gessmanna. Razlika je samo ta, da za Concijeve rojake stori vlada kar le more — dočim nas zatira in prezira kakor le more. Ganite se klerikalni gospodje, da bode tudi naš glas na Dunaju veljal toliko, kolikor glas vaših italijanskih somišljenikov.

Nemško radikalni poslanec Wolf je na shodu nemškega ljudskega društva govoril o koncesijah, katere je dala vlada češkemu Nemcem, zato da so umaknili v proračunski debati svoje nujne predloge. Te koncesije so še tajnost, a nekatere je Wolf vender le dal na znanje in sicer: Načelnik poštarskega ostane v trgovinskem ministerstvu kljub vsem protestom od češke strani Nemec Wagner von Jauregg, kateri se je do sedaj s tolikim uspehom upiral naredbam svojih čeških šefov ministrov Fořtu in Fiedlerju; ako bi pa Wagner odstopil, pride na njegovo mesto zopet Nemec. Pri poštne ravnateljstvu v Pragi se vstvari mesto podpredsednika. Na to bo imenovan v soglasju z nemškimi poslanci Nemec, istotako se vstvari Nemcem na ljubo posebna personalna komisija, katera bode branila interese nemškega uradništva. Poštne ambulance se ne bodo več delile in njih uradni jezik ostane jedino le nemščina.

Toliko uspehov niso germanizatorji še pod nobenim ministerstvom dosegli, kakor pod Beckovim, kateremu naši klerikalci s tako neomajno vernostjo in sužensko udanostjo služijo. O uradniških imenovanjih na Sp. Štajerskem in Slovenskem sploh sedaj ne bomo govorili. Pisali smo že toliko o tem, da je to žalostno poglavje pač vsakomu znano. Vprašamo le, kam plovemo pod črno klerikalno zastavo?

Nižjeavstrijski deželni zbor je razpuščen. — Nove volitve se bodo vršile od 26. oktobra do 12. novembra t. l. Koncem leta se zbor snide na kratko zasedanje, da se konstituirajo in odobri proračunski provizorij za 1909. leto.

Nemški ljudski svet za Češko je imel 1. t. m. posvetovanje v katerem se je razpravljalo o predlogu, kako bi se na najboljši način poskrbelo za nemški, uradniški in duhovniški naraščaj. Predlaga se, naj se v ta namen vrši med nemško akademsko mladino konskripcija ali nabor. Ljudski svet naj določi vsako leto, koliko akademikov mora vstopiti v državne urade in v duhovniški stan. — V krogih nemških politikov se predlaga nadalje, naj se poleg ljudskega sveta osnuje še poseben narodni svet, kateri bode imel namen, podpirati nemškega ministarstva v njegovem boju za ponemčevanje uradov potom uradniških imenovanj. Kot cilj svojega ponemčevalnega delovanja stavijo Nemci narodnemu svetu stanje, da bodo Nemci na čelu vseh uradov ko bodo Nemci odločevali o avancementu uradnikov v državnih in autonomnih službah. To za Nemce naravnost idealno stanje je na vsem Slovenskem že doseženo. Slovenski narod je zaslužjen, kakor ni bil morda nikdar pred in se s pomočjo klerikalcev „v imenu vere“ še bolj vklepa v jarem nemškega uradništva, državne in cerkvene policije.

Vnanje države.

Bavarsko. V bavarski poslanski zbornici imajo klerikalci večino in to svojo moč izrabljajo s tako brutalno brezobzirnostjo, kakor je to le klerikalcem mogoče. To so sijajno dokazali 31. julija t. l. Razpravljalo se je o proračunu nančnega ministerstva. Pod klerikalno vlado so šolske razmere žalostne, učiteljske plače neprimerno nizke in naravnost vpijejo po zboljšanju. Klerikalci so vedeli, da bi ob tej priliki prišlo vse to na dnevni red in da bi napredne stranke tudi zahtevale povišanje učiteljskih plač, zato so to zaprečili na ta način, da je klerikalni vodja dr. Heim govoril kar tri ure zaporedoma in je potem večina odglasovala konec debate. Tako je bilo vsakemu onemogočeno spregovoriti v parlamentu o šolskem vprašanju. Liberalni poslanci so z ozirom na to nasilstvo podali izjavo, da se v takih okoliščinah ne morejo udeleževati nadaljnjih razprav ter so skupno zapustili dvorano. — Na tak način bodo Krek-Sušteršičevi junaki vladali tudi na Kranjskem.

Turčija. Po celi turški državi so spustili iz ječ ne le vseh političnih zločincev temveč tudi vse tate, poizgalce in morilce. Poprej so pa morali priseči vsak po svoji veri ali na koran ali na starí zakon ali na sv. pismo, da ne bodo storili nobenega zločina več! Čemu so to storili, ne vedo Turki niti sami. — Resne posledice utegne imeti dejstvo, da je odstopilo vsled pritiska vojaštva v Macedoniji celo ministerstvo. Mladoturški revolucijonarci hočejo imeti na vsak način svoje zastopnike v ministerstvu. Nekateri listi menijo, da je to začetek prave revolucije na Turškem in pa vojaške vlade.

Dopisi.

Od Sv. Trojice v Slov. gor.

Zadnji dopis od nas v Vašem cenj. listu je tukajšnjim nemškutarjem popolnoma zmešal možgane. Posebno je prišlo župana Goloba, ki nosi (v duhu seveda) zlato svetinjo na junaških prsih. Da bi se nekoliko potroštali gospod pürgermeister, je zli predzadnjo nedeljo njegov sin Feri — ali Feery — tukajšnji „Südmarkin“ odbornik svojo jezo na „vindiše lekerje“, na Kranjce in razne druge osebe, katere ima na sumu, da so se drznili trojiške nemškutarčke malo pokračiti v javnosti.

Naša požarna bramba je — samo ob sebi umevno — nemška, čeprav ljudje, vsaj večina niti nemški ne znajo. Glava je seveda Golobov Fery. Na njegov komando morajo tuliti vsi feuerberkarji „Die Wacht am Rhein“.

Predzadnjo nedeljo je bila napovedana vaja pož. br. Po vaji so se zbrali v slovenski gostilni (še čudno) na vrtu. Gospod načelnik je sprožil nemški govor ter že nesramno udrihal po Slovencih sploh in tudi posameznih osebah. Kričal je, da treba te pritepene Kranjce in druge „vindišerje“ iztirati iz trga. Mož je naravnost grozil tako, da je morala slučajno na vrtu sedeča slovenska družba kranjskih rojakov oditi s strahu, da jih v resnici dejansko ne napadejo. A na to jih je gospodič Feri pošteno skupil. Gostilničar, kateremu so se slovenski gosti pritožili, mu je prepovedal v njegovih prostorih na tak način žaliti Slovence ter je še dodal, da pri prihodnji slavnosti on prvi izvesi slovensko trobojnico. To je mladiča Golobiča malo ohladilo.

Naj se čuva dečko, da se mu ne pripeti kje kaj neljubega v plačilo za njegovo hujskanje, kajti tudi takim „Germanom“ kakeršen je on bomo pristrigili peruti in je naučili manire.

Dobro bi bilo, ako bi se naselil pri nas kak naroden slovenski trgovec, da bo imel ta German nekoliko konkurence. To bo najbolj ohladilo prevroč glavo in kri tega ošabneža.

Z imena pri Podčetrtku.

V nedeljo, dne 2. avg. so nas počastili s svojim obiskom pater Korošec, dr. Jankovič in „slavni“ razlagatelj programa Kmečke zveze, prof. dr. Verstovšek.

Kot prvi govornik je nastopil dr. Verstovšek — govoril je nekaj, da hoče razložiti program Km. zveze, a o programu samem nismo ničesar slisali. Hvalisal je klerikalno združništvo, češ, če pojde tako naprej, bo v nekih letih vse v „nazadnjaških“ rokah. Da bi nekoliko opral zaspane poslanca km. zveze, med temi tudi Pišeka, je dal po ovinkih zborovalcem razumeti, da je s tem, da so glasovali (!) proti trgovinski pogodbi s Srbijo, za kmeta bore-malo doseženega. V svojem govoru je navduševal svoje ovčice, naj drže skupaj in obljubljal kmetom pomoč od strani voditeljev „Km. zveze“, končal je z besedami: „Kmet, pomagaj si sam!“ (Tega mnenja smo tudi mi, kmet bo revež, dokler se ne otrese svojih sedanjih voditeljev, ki ga farbajo s kmečko zvezo in si sam ne pomaga. Človek je še le tedaj v resnici zapuščen, ko se je sam zapustil, kmetski stan pa, ki se je prepustil v vodstvo duhovstva je zapuščen — to naj si naši kmetje zapomnijo!)

Drug nastopi pater Korošec. Za njega pač velja pregovor: lastna hvala itd. Hvalil se je, da se je kar kadilo ter predočeval kmečko zvezo in njene poslance kot prave mogotce.* Modroval je nekaj o davku na žganje, a pošteno ga je speljal preprost kmetič iz Polja (g. Hostnik). Dalje se je hvalil, kot bi bil on in poslanci km. zveze edini, ki so se potegovali za odpravo zadnjih dveh orožnih vaj ter hotel s tem oprati poslancev km. zv. hlapčevanja napram vladi. Tudi o suši so g. pater povedali par sladkozvenečih toda brezpomembnih fraz.

Kot tretji nastopi dr. Jankovič, ki je vsaj odkrito izjavil, da je prišel „s praznimi rokami“. Njegov govor ni bil nič drugega, kot navduševanje za brezobziren boj za prihodnje deželnozborske volitve in je obetal svojim zvestim ovčicam od 12 poslancev, ki

* Lepi mogotci to, ki niso dosegli ni najmanjše stvari po celem letu „neumornega delovanja“.

Stavec.

bi nam imeli pripasti po novi volilni reformi (?) 11. km. zvezarjev. Pošteno je prijel dr. Jankoviča in njegove duševne bratce gosp. Jakopina, ki se je javil k besedi.

Tak je bil shod, s katerim si klerikalci niso ničesar pridobili, pač pa zgubili. Kakšen da je bil sprejem teh glavarjev km. zv., je razvidno iz tega, da je bila na shodu tretjina naprednjakov, dobra tretjina Hrvatov, a ostali so bili nemčurji, Štajercijanci in pristaši km. zv. z ženskami vred. Ko je kateri govornik končal, se je še kaka rudečelična punca oglasila s svojim zvenečim „živijo“, zvezarji so molčali, naprednjaki se pa muzali, da se je klerikalcem tu „shod tako sijajno obnesel“, kakor bo poročal resnicoljubni „Slov. Gospodar“.

Štajerske novice.

— **Ministrski predsednik Beck** se je mudil danes dopoldan v Celju.

— **Prestavljen** je namestniški koncipist dr. Schadek iz Celja v Judenburg; imenovan je nam. koncipist pri celjskem glavarstvu Gängl pl. Ehrenwerth okr. komisarjem istotam.

— **Ogenj.** Včeraj zvečer, malo pred 7. uro, je nastala v kleti drogerista Fiedlerja v kolodvorskih ulicah bencinska eksplozija, ki je bila tako silna, da je odbila pri kletnem oknu nekaj tlaka in porušila pod v Petričkovu trgovini s slaščicami. Pok je bil tako silen, da so ga slišali vsi sosede. Iz kleti in Petričkove trgovine se je jel takoj viti gost črn dim, ki je privabil na stotine radovednežev. Sčasoma je prišla na lice mesta tudi celjska požarna bramba in vojaštvo. Ročna brizgalnica, katero so postavili k studentu pri Šmidlovi trgovini, ni hotela takoj delovati. Prvo nadstropje so hitro spraznili kakor tudi sobe na dvorišču; pohištvo so znosili na vrt. Škode ima zlasti mnogo drogerist Fiedler, kateremu so v temi sila mnogo pobili in razmetali. Po približno triurnem naporu so ogenj omejili in pogasili. Gospod Petriček, ki je bil pri eksploziji v kleti, je dobil težke rane, zlasti na desni roki.

— **Velik kinematograf**, last g. L. Genija pride kmalu v Celje. Sedaj je v Ljubljani in vzbujajo predstave splošno zadovoljnost.

— **Corrigendum.** V pondeljkovi številki je izostal v notici „Novo opekarno“ misli zidati radgonska občina v Borecih na Murskem polju stavek: „Blizu Sv. križa na Murskem polju so postavili slov. kmetje lastno veliko opekarno, katera bo mogla ustreči vsem zahtevam in naročilom“. Seveda smo te pozvali naj si skrbje za reklamo. — V št. 84 (od 27. jul.) v listku, 3. stolpič, 29. vrsta manjka pred stavkom: „Kdor časti mater božjo itd. stavek: „Menih v Celju je javno govoril“.

— **Občinski odbor v Kokarjih** je nedavno na oslavo 60 letnega vladanja cesarja Josipa I. sklenil, prispevati vsako leto primerni znesek „Javni narodni knjižnici na Gorici“ z namenom, da se naj odslej knjige iz knjižnice brezplačno izposojujejo.

— **Županom** je bil pred kratkim izvoljen v občini Kokarje posestnik in trgovec Praznik Josip. Naj bi občina tudi pod njegovim županovanjem dosegla tako lepe uspehe za narodove pravice kakor pod njegovimi predniki.

— **Smrtna nesreča.** Iz Vranskega se nam poroča o nesrečnem padcu tamošnjega priljubljenega urarja Ant. Novaka s kolesa. Umrli je nezavesten v treh dneh na pretresu možganov. Oče pokojnika želi vso urarsko pripravo zvedenemu urarju prodati. Pričakuje pa se v obče, da bi vse to prevzel

umen in naroden strokovnjak. Dela bode imel zadostno, ker daleč naokoli nima konkurenta.

— **Otvoritev Frischaufovega doma na Okrešlju.** Nebo se je v soboto in nedeljo pošteno razsolzilo; deževalo je, da je bilo veselje. Gosta megla je pokrivala naše lepe Savinske planine. Vendar pa se do 100 vrlih planinčanov ni ustrašilo precej neprijetne planinske mokrote in so pohiteli na Okrešelj, da vidijo, lahko rečemo, najlepšo in najudobnejšo planinsko stavbo naših planin, Frischaufov dom na Okrešlju. Že daleč doli v dolini je pozdravljala góste Solčava, katera je bila vsa okrašena s trobojnicami; tudi pri Logarju je veselo vihrala trobojnica — vkljub dežju in megli. Ker se zavoljo situarenja (lahko bi rabili tudi ostrejši izraz) solčavskega župnika Šmida ni moglo vršiti cerkveno opravilo, je otvoril dom predsednik Sav. podružnice S. P. D. g. nadučitelj Kocbek s priprostim a pristrčnim nagovorom. Posebej je pa pozdravil zastopnike osrednjega odbora S. P. D., predsednika g. dr. Tominška, nadalje gg. Mlakarja, Macherja in Skuška, zastopnika Kamniške podružnice S. P. D. g. Kemperla, zastopnika Šoštanske podr. g. učitelja Lukmana, zastopnika Podravske podružnice g. sodn. pristava Lašiča, zastopnika Cerkljanske podružnice g. Peterlina in zastopnici Posavske podružnice gospodični Jurkovi. Nadalje je pozdravil gg. državna poslanca dr. Ploja in Fr. Robleka, vodjo mozirske ekspoziture g. dr. Lubeca, navzoče časnikarje, pevski zbor iz Ljubnega, gospe ter gospodične ter gg. dijakke. Posebno zahvalo je izrekel knezoškofu ljublj. g. dr. Jegliču, kateri je daroval les in prostor, osrednjemu odboru S. P. D., inženirju g. Skabernetu za načrt, veletržcu g. P. Majdiču iz Celja za strelodov in druge darove, g. dr. Vrečku iz Celja za oskrbo raznih stvari, veletržcu g. Zanierju iz Št. Pavla, g. Petku iz Ljubnega, g. Herle-tu iz Solčave, g. Piskerniku ml., ki je vodil stavbo in delavcem, ki so jo tako lepo dovršili. Frischaufov dom, imenovan po možu, ki si je pridobil nevenljive zasluge za otvoritev turističke v naših planinah, naj služi v zavetje vsem turistom, brez razločka narodnosti, ker S. P. D. pripoznava enakopravnost članom vseh drugih enakih društev, je sklenil govornik med živahnimi živijoklici. G. dr. Tominšek je častital Savinski podružnici radi srečno izgotovljene lepe stavbe, katera pomenja nekako kulminacijo v njenem delovanju. „Bridkost in ogorčenje pa nas prešinja“, je nadaljeval g. govornik, da se je štajerski deželni odbor drznil uradno izjaviti, da se delovanje Savinske podružnice S. P. D. ne more kot uspešno označevati in da to delovanje ni tako, da bi zamoglo promet s tujci pospeševati. V očigled tej stavbi, ki sama stane 18.000 K, v očigled napravljenim potom si človek te izjave ne more drugače razlagati kakor izraz vidne mrznje do vsega, kar je slovenskega. (Tako je! Viharni klici ogorčenja.) V časih, ko je vse delovanje za povzdigo prometa s tujci v naših planinah spalo, se je ustanovila ta podružnica in izvršila z velikim trdom in denarnimi žrtvami potne zveze, katere vzbujajo občudovanje vseh tujcev. Zato je omenjena trditev in zavrnitev podpore Sav. podr. žaljenje in krivica, storjena celemu slov. narodu. Ako je graški gospodi na tem, da je po naših slovenskih planinah vse nenaško, ako želi, da bi se potujčili, potem se za tujski promet zahvalimo“. (Viharno odobravanje.) G. J. Lešničar je kratko omenil še zasluge načelnika Savinske podružnice gosp. Kocbeka za zgradbo Frischaufovega doma in za

turistiko v Sav. planinah vobče. (Živahen aplavz.) Z njim zasluži tudi zahvalo marljivi tajnik Sav. podr. g. Ign. Šijanec. Po oficijelnem delu se je razvila prav živahna zabava. Okrog poldneva so se tudi naenkrat vzdignile megle in vsakomur, kdor je bil prvič na Okrešlju, so se izvili klici občudovanja. Okrešelj ima v istini veličastno okolico: Mrzlo goro, Rinko, Brano, Kamniško sedlo, Veliko planjavo, Ojstrico. Zato se zamore imenovati misel, da se je postavil velik, udoben turistični dom uprav na Okrešlju, ki je nekako središče potov po Sav. planinah, izborna. Večina planincev se je nato razšla, drugi pa so šele drugi dan mahnili na različne strani. — Za „Frischaufov dom“ sta nabrali med zbranimi planinci gospodični Zdenka Vrečkova in Olga Zanierjeva 337 K 50 vin.

— **V nedeljo 9. avgusta** vsa dravska dolina na noge! Toda kam? Ino, seveda v Brezno ob Dravi, ki se hoče pogrezniti v nemškem in nemčurskem morju. Tam se bomo znašli skupaj vsi, kar nas narodno misli vrh zelenega Pohorja — pridite še vi, vrli dolinčani, da se nasrkate pohorskega zraka in otresete vsakdanjih skrbi za par uric, ki vam jih mislimo pripraviti. Mili zvoki tamburic vam preženo vse sitne muhe in misli, glasovi vrlo izvežbanih mariborskih grl vas gotovo poneso kam med oblake, za to je že preskrbljeno; vrhu tega boste lahko solze pretakali z ubogim gostilničarjem, ki so ga „Trije tički“ potegnili — namreč za nos — in se boste rogali pomilovanja vrednemu siromaku, ki je hotel „Eno uro doktor“ biti in je tudi bil, samo kako! No, na dobre lovce smo tudi mislili in priredimo zaradi njih velik — srečolov. Zatorej na noge srečolovci, revir in divjačina je pripravljena! Tudi na veselo mladino nismo pozabili in smo direkt od poštnega ministra izposlovali — šaljivo pošto. Torej, v nedeljo vse k nam, kajti pri nas je tista slavna občina, ki ima pri 91% Slovencev — samo nemški uradni jezik! Vabila se ne pošiljajo.

— **Iz Hrastnika.** Trboveljska premogokopna družba je zgubila v obravnavi pred okrajnim rudarskim uradom v Celju pravdo z g. Koželjem v Hrastniku zaradi rudosledne pravice. Izid obravnave je bil, da je postalo last gosp. Koželja četvero rudoslednih krogov s premerom po 4.500 m, v katerih leže, kakor se sodi ogromne množine premoga. Ti krogi so večinoma že v občini Dol. Ako se prej navedeno domnevanje uresniči, je prešlo s pravdo znatno premoženje v slovenske roke.

— **Iz Konjic.** Kakor smo že objavili v zadnji številki „Domovine“, bode v Konjicah z dne 30. avgusta t. l. velika veselica. Tega dne namreč obhaja posojilnica 25letnico svojega poslovanja, njen načelnik pa 25letnico kot načelnik in vodja posojilnice. Veselica se bode vršila na vrtu „Narodnega doma“ in sicer koncert s petjem in godbo. Vsa pevstva in druga društva naj polete tega dne v Konjice, istotako vsi posojilničarji in drugo občinstvo posebno pa kmetjsko ljudstvo iz konjiške okolice. Pokažimo, da še ni zamrl slovenski živelj v konjiškem okraju. Društva, ki se udeležijo in ona, ki bi hotela pri koncertu sodelovati prosimo, da to javijo najdalje do 15. avgusta t. l., da se bode mogel preskrbeti posebni vlak, ki bode imel v Poljčanah zvezo z onimi ponočnimi brzovlaki, ki vozijo v Maribor in Celje. Nikdo naj ne zamudi priti 30. t. m. v Konjice, ker koncert obeta biti nad vse krasen.

Umrli je v Žalcu danes ob pol 6. uri zjutraj g. Jernej Meh, posestnik in krojaški mojster, star 64 let. Pogreb bo jutri, v četrtek popoldne. N. v m. p!

— **Iz Ljutomer.** Piše se nam, da hoče sokolsko zastavo blagosloviti g. dekan sam. Prepričal se je namreč, da ni bil nikdar od „Sokola“ napaden, ter hoče sedaj s tem, da blagoslovi zastavo sam, pokazati svojo naklonjenost društvu.

— **Iz Stare ceste.** V nedeljo, dne 9. avgusta priredi se v Stanjkovi gostilni v Mekotnjaku popoldne ob 4. uri tombola v prid šolski mladini starocestne šole. Prijatelji mladine pridite.

— **Za slovenjebistriški in konjiški okraj** se je ustanovil dne 3. t. m. odsek „Prosvete“. Predsednik mu je g. abit. Ljudevit Mlaker.

— **Iz ljubosumnosti** je zažgala ločena kočarica Mavrič iz Tinj pri Slov. Bistrici vdovi Pleh v Tinskem Bregu, ker se je hotela ta omožiti z njenim ljubčkom Fr. Janežičem.

— **Mladeniški shod pri Sv. Roku nad Šmarjem** je bil v zadnjem hipu zaradi jubilejev, ki so pa bili le preteveza, dovoljen.

— **Umrli** je minulo soboto v bolnišnici usmiljenih bratov v Gradcu škalski dekan g. J. Lempl.

— **Opekla** se je dveletna hčerka Marija posestnika Kudra v Petrovčah do smrti. Padla je v kuhinji v lonec vrele vode.

— **Gorelo** je pri posestniku po dom. Jamniku v Solčavi. Pogorela je hiša z vsemi gospodarskimi poslopji. V goreči hiši so zaostali trije otroci; obupani materi se je posrečilo jednega otroka rešiti, vendar pa je dobil že take opekline, da je drugi dan umrl. Ostala otroka sta zgorela.

— **Graščina Hamre pri Majšpergu** je zopet na prodaj. Spomladi se je poročalo po listih, da jo je kupil neki Lah za 250.000 K in misli vse obširne gozde posekati. Po celi okolici se je že govorilo, da bo de sekal s pomočjo elektrike ter prevažal blago z avtomobili. Imel bi napraviti velike žage in turbine itd. Iz vsega skupaj ni nič. Italijan je bil sicer kupil — pa brez denarja. Pač pa je mnogo kmetov oškodoval pri nakupovanju kostonjevih drogov za brzojavne naprave, tako da ga ljudje povsod preklinjajo. Iz graščine je moral kmalu pobegniti. In sedaj si hodijo ogledovat posestvo z velikanskimi bukovimi gozdi drugi kupci seveda — tuji. Ali bi ne bilo mogoče, da bi prišla ta graščina v slovenske ali vsaj slovanske roke? Treba bi se bilo pobrigati nekoliko da se je prej ne polasti kak tujec za vedno.

— **Sprejem učencev v kmetijsko šolo na Grmu.** Novo šolsko leto se prične meseca novembra t. l. Plačujoči učenci plačujejo hrano po 80 vin. na dan in po 40 K šolnine na leto ter stanujejo brezplačno v zavodu. Prošnje za sprejem je poslati do 5. sept. t. l. vodstvu kranjske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu. Prošnji je priložiti rojstni list, spričevalo o dovršeni ljudski ali kaki višji šoli, zdravniško potrdilo o trdnem zdravju in spričevalo županstva in župnega urada o lepem vedenju prosilčevem. Prošnji za sprejem plačujočih učencev je pridejati tudi obvezno pismo (reverz) starišev ozir. varuha zaradi vzdrževanja učenca.

— **C. kr. okrajno glavarstvo v Ptuj** še sedaj nima v svojem napisu popolnega naslova. Glasiti bi se moral tako-le: C. kr. okrajno glavarstvo in reklamno podjetje za Blankeja v Ptuj. To smo sicer na tem mestu že omenili pred nekaj meseci, pa vendar nič ne pomaga. Zadnji uradni list tega ces. kr. okrajnega

glavarstva ima na koncu cel inserat za Blankeja, s katerim se priporočajo šolske tiskovine in tiskovine za občinske zastope. Če je primanjalo uradne tvarine, je ostal del uradnega lista prazen. Taka navada je bila vedno do sedaj še celo pod Ornigovim posebnim prijateljem Underrainom. Sedanji gospod glavar je pa vsekakor boljši gospodar. Čemu bi razpošiljal prazen popir okrog! Naj prinese ubogemu c. kr. glavarstvu tudi inserati nekaj dobička. Prihodnjič upamo, da inserira v uradnem listu še Ornig svoje žemlje in potem še Straschill svoj šnops ter dr. Plachky svojo odv. pisarno. Obenem pa opozarjamo slovenske tvrdke in obrtnike, da tudi pošljejo svoje inserate v uradni list c. kr. okrajnega glavarstva v Ptuj. Novi gospod okrajni glavar jih bode gotovo z veseljem sprejel, ker je „nepristranski“ in „pravičen mož“, kakor se je javno povdarjalo v slov. listih ob nastopu njegove službe.

V Celju bo septembra??

— **Nemški šulferajn** neizmerno prospeva; zadnji teden je bilo ustanovljenih 11 novih podružnic, od teh pet na Štajerskem. Število vseh šulferajnskih podružnic znaša 1205. Naša šolska družba pa niti v večjih slovenskih krajih nima še svojih podružnic. Poleg nemškega šulferajna ponemčuje slovenske kraje Südmark in katoliški šulferajn!

— **Umrli** je Janez Jesenko, c. kr. šolski svetnik v pokoj. Pogreb je bil 2. t. m. v Trstu. Pokojnik je služboval kot profesor skoro celo svoje življenje na tržaški državni gimnaziji, kjer je bil zelo priljubljen učitelj. Jesenko je napisal več slovenskih učnih knjig za zemljepis in zgodovino na srednjih šolah. Pisal je tudi poljudno znanstvene članke v dunajski in Ljubljanski Zvon, preložil je nekoliko romanov iz angleščine in francoščine, ki so izšli v listku „Slov. Naroda“ ter v posebnih odtisih v založbi Narodne tiskarne v Ljubljani. Napisal je tudi „Časnikarstvo in slovenski časniki“, ki je prva informativna knjiga te stroke v našem slovstvu. Objavil je tudi mnogo političnih člankov in dopisov iz Trsta v „Sl. Narod“. V Trstu je bil vedno med prvimi, ko se je šlo za kako novo narodno podjetje. N. v m. p!

— **Štajerski bogoslovci** ne smejo biti člani klerikalne početniške visokošolske organizacije. Naš g. škof misli, da imajo kot bodoči kaplani še vedno prilike d volj za hujskanje mirnih ljudi.

— **Štajersko prebivalstvo l. 1907** je štel, kolikor je bilo mogoče dognati na podlagi preseljevalnega kveticijenta 1.415.620 duš; Kranjska je štela 518.956 duš, Primorska 810.903 in Koroška 374.923 duš. Cela avstrijska državna polovica 27.725.749 duš.

— **Pravne pomote nemških sodnikov** se množé. Pred kratkim je bilo zopet citati po slovenskih časnikih, da je prejšnji c. kr. adjunkt dr. Stepisch-negg, sedaj okrajni sodnik v Šoštanj, obsodil župnika Kokalja na Vurbergu, ker ga je urednik „Štajerca“ Linhart ovadil radi prestopka proti zborovalnemu zakonu. Generalna prokuratura na Dunaju je pa dvignila po posredovanju nekega slovenskega odvetnika ničnostno pritožbo v obrambo zakona in najvišje sodišče je tej pritožbi ugodilo ter spoznalo, da je dr. Stepisch-negg zakon kršil (das Gesetz verletzt.) To niso posamezni slučaji. Justično ministerstvo samo dobro ve, koliko se je v drugih letih nedolžnim žrtvam, ki so bili krivično sojene v zapor in na denarne globe, odškodnine za prestano

kazen plačalo. Iz tega pa justična uprava ne izvaja nobenih konsekvenc, ker se gre za „pomote“ (!) nemških sodnikov in za slovenske žrtve teh pravnih pomot nemških nacionalcev. Če bi bilo narobe, bi seveda v Gradcu in na Dunaju drugače zaropotali. Mi bilježimo ta faktum s tem pristavkom, da četudi naši državni poslanci iz teh obžalovanja vrednih slučajev ne bodo izvajali konsekvenc, bodo morali volilci izvajati konsekvence. Hlapčevanja in tlačanstva bi bilo, mislimo, zadosti.

— **Odbor podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju** naznanja, da je dosedanji društveni blagajnik g. dr. Klemen Seshun odložil blagajniški posel. Njegov naslednik je g. Ivan Luzar, nadrevident južne železnice v p., ki stanuje na Dunaju, III./3. Reisnerstrasse 27, I. nadstropje. Ta rodoljub deluje že dvajseto leto kot društveni odbornik v prosepah revnim slovenskim visokošolcem na Dunaju. — Ker je vsled prevelikega števila revnih slovenskih visokošolcev v minolem šolskem letu blagajna docela prazna, prosi odbor, da blagovole slovenski rodoljubi obilne prispevke poslati novemu blagajniku, da more odbor v novem šolskem letu pomagati vsaj najpotrebnejšim in najvrednejšim dijakom.

Svetovne vesti.

— **Dva angleška vohuna**, preoblečena častnika, so ujeli v vojni luki Kiel na Nemškem. Našli so pri njih papirje, ki ju močno kompromitujejo.

— **Male tatiče obešajo**, tisti pa, ki oškodujejo državo za milijone, postanejo v Italiji državni poslanci, četudi jim je sodišče goljufijo dokazalo. Bivšega naučnega ministra v Italiji Nasija so njegovi rojaki v Trapanih zopet izvolili državnim poslancem; zadnjo sredo so priredili njemu na čast celo cerkveno procesijo, duhovniki so ga blagoslovljali in ženske so na kolenih molile za njegov blagor!

— **Osrednjo zvezo vseh športnih društev** si ustanovijo Čehi.

— **Kakšno pokrivalo naj nosimo poleti?** Seveda tako, da je jako lahko in pri tem zračno. Niso vsa pokrivala, ki odgovarjajo temu pogoju. Neka angleška trgovina s klobuki si je stekla s tem zaslug, da je dala izvesti natančne preiskave, kateri klobuki so za vroče poletne dni najbolj priporočljivi. Preiskave so izvajali na ta način, da so djali majhne toplotne noter v različna pokrivala in so pustili normalnega, zdravega človeka, da se je izprehajal z njimi po četrtr ure na solncu. Rezultat je bil presenetljiv: zmagal je panama-slammnik, pod njim je bilo samo 25 stopinj Celzija. Visok slammnik, po sredi utisnjen, je kazal 26 stopinj, ploščnat, trd slammnik 27 stopinj, cilin-31 in pol stopinj, navaden trd klobuk 33 in športna čepica celo 36 in pol stopinje toplote!

— **Gibanje Nemcev v Galiciji in Bukovini.** Poljakom sovražni poznanjski in berolinski listi poročajo, da se gališki Nemci v zadnjem času začenejo živahno gibati. „Zveza krščanskih Nemcev“, ki šteje že 80 podružnic, začela je te dni delo na gospodarskem polju, da loči gališke Nemce od Poljakov. V zadnjem času so bile tudi ustanovljene nemške posojilnice in hranilnice v Brigidnu, Novem Soncu in Knihininu pri Stanislavovu. „Zveza kršč. Nemcev“ namerava tudi ustanavljati šole in čitalnice v nemških naselbinah. V ta namen so se ustanovile že podružnice „Schulvereine“ v nekaterih galiških mestih. — Tudi v Bukovini so se začeli Nemci gibati. Pred desetimi leti se je tam ustanovilo nemško društvo, ki ima sedaj že 32 podružnic s 5500 člani.

— **Bogata beračica.** V Ustju na Češkem je umrla beračica, katere je zapustila nad 250 tisoč kron premoženja, katerega si je naberačila.

— **Papeževa belo-rumena zastava.** Letos je minulo sto let, odkar je bila za papežovo kokardo vzeta bela in rumena barva. V spomin tega dogodka je papežev tajni komornik markiz Mac Swiney izdal teh dni brošuro, v katerih pripoveduje zgodovino papeževe zastave. Iz avtentičnih virov dokazuje Mac Swiney, da je bil Pij VII. leta 1908 prisiljen napram prejšnji rumeno-rdeči papeževi zastavi odrediti belo-rumeno. Ko je franc. general Miollis uvrstil papeževe čete v francosko vojsko, so morale svojo uniformo in rumeno-rdečo kokardo odložiti v kljub temu, da je papež Pij VII. proti temu energično protestiral. Da se bo ostanek čet, ki je papežu še preostala, razlikoval od onih, ki so bile uvrščene v francosko vojsko, je odredil papež, da imajo plemenska in švicarska garda in finančni uradniki nositi belo-rumeno kokardo. A sedaj je general Miollis zapovedal, da naj tudi one čete, ki so bile uvrščene v francosko vojsko, nosijo belo-rumeno kokardo. To je dovelo do diplomatičnega spora med kardinalom, državnim tajnikom in francoskim diplomatičnim zastopnikom Lefeborjem. — Na to je cesar Napoleon v dnevnem povelju na italijansko vojsko izjavil, da je belo-rumena zastava znak francoskih sovražnikov in je prepovedal deliti med vojake take kokarde, a one, ki so bile že razdeljene, je dal uničiti. Papež je proti temu protestiral, nu, vzlic temu so vse papeževe čete, ki so se nahajale v pokrajinskih mestih cerkvene države, dobile novo takozvano cisalpinsko kokardo. Potem so zopet papeževe čete, zlasti plemenska in švicarska garda, vedno nosile belo-rumeno kokardo, in nosijo jo še dandanes.

Književnost in umetnost.

— **Spominska knjižica s pesmarico za mladino.** V „Učiteljski tiskarni“ se sedaj tiska in izide v kratkem knjižica z gornjim naslovom. Ista obsega daljši nagovor do učencev, ki zapustijo šolo in nad 100 pesmi (brez not), o katerih vem iz lastne skušnje, deloma po sporočilu tovarišev veščakov, da so se učencem v šolski dobi najbolj omilile.

Kakor je razvidno iz naslova, je knjižica namenjena za darilce učencem in učenkam, ki izstopijo iz šole.

Kaj me je napotilo k izdaji tega delca? V prvo, ker se je ob slovesnem zaključevanju šolskega leta povsod pokazala potreba po primerni knjižici, pridnim učencem v spomin, in drugič, da bi mladina lepih pesmi, ki se jih je priučila v šoli, ne pozabila, ampak jih prepevala tudi potem, ko zapusti šolo.

O ginevanju slovenske pesmi se je pogosto pritoževalo po naših časopisih n. pr. v „Domovini“, „Korošcu“ i. dr., in one pritožbe so mi bile tudi povod, da sem se odločil izdati to knjižico.

Naj se pa ne misli, da hoče biti to delce kako konkurenčno podjetje pesmaricam, ki se sedaj rabijo po naših šolah. Nasprotno, ker so pesmi, ki se nahajajo v „Spominski knjižici“, vzete iz vseh zbirk šolskih pesmi, tako iz Nedvedovega „Slavčka“, iz Majcenovih „Šolskih pesmi“, iz Žirovnikovih „Narodnih pesmi za mladino“ in Kosijevih „Šopkov šol. pesmi“, zato imajo te pesmi za mladino vrednost le tedaj, če se je napeve taistih v šoli priučila iz onih pesmaric.

Nadejam se, da bodo cenjeni tovariši in tovarišice po svojih močeh pospeševali razširjanje „Spominske knjižice“ in jo zlasti šolski voditelji priporočali krajnim šolskim svetom za obdarovanje pridnih učencev.

Jos. Mešiček, nadučitelj.

Hiša naprodaj

nova, zidana, ob okrajni cesti pol ure peš od Ptuja s tri četrt orala zemlje. Prav primerno za penzioniste. — Več pove g. Dragotin Zupančič, posestnik v Ptuj.

424 3-1

Dve hiši

tik trboveljskega rudokopa, to je na Vodah, ste takoj **naprodaj.** V eni je 9 stanovanj, dve kleti in prodajalna. Hiši se dobro obrestujete in ste pripravi za vsako obrt, tudi za mesarijo. V eni hiši je vinotoč, k vsaki hiši spada vrt. Cena se izve pri lastniku

Franc Žagar-ju

posestniku in čevljarju v Trbovljah.

422 1

Mlad zgovoren mož želi prevzeti

zastopstvo

(agenturo)

za prodajanje rolet in žalusin za okna v kraju, kjer je še to jako malo razširjeno. Tozadevne ponudbe z natančnimi pogoji naj se pošljejo pod naslovom „Pridnost“, poste restante števil. 100, Mozirje.

Adalbert Geiss
v Žalcu

priporoča svojo veliko zalogo

hmeljskih vreč

po najnižjih cenah.

415 3-2

Ivan Naraks

v Gornji Ložnici pri Žalcu
izdeluje

**soda-vodo
in pokalice**

najizbornejše kakovosti.

Razpošilja na vse strani točno,
cene nizke, postrežba solidna.

P. n. gostilničarjem in privatnikom
se priporoča za obilna naročila.

Sprejemem takoj dva učenca iz boljše hiše in z dobrim spričevalom. **Frano Drofenik, trgovec** Poljčane.

Trgovski pomočnik

in

prodajalka,

izvežbana v trgovini mešane stroke in

učenec

z dobrimi šolskimi spričevali se sprejmejo v trgovino

Slavinec & Šeleker

Šmartno pri Litiji, Kranjsko.

417 3-2

Močan in priden

učenec

se sprejme takoj v uk za pekovo obrt pri **Josip Rajsterju v Šoštanju.** 421

Učenec

z dobrim šolskim spričevalom iz boljše hiše, več nekoliko nemščine, se sprejme takoj v mešano trgovino

R. Jaklin v Mislinji.

420 3-1

2 trgovska pomočnika

dobra prodajalca se sprejmeta s 1.—15. septembrom pri

Ivanu Savniku v Kranju

trgovina z manufakturnim blagom na drobno in debelo.

416 3-2

Steckenpferd

lilijno mlečno milo

Najmilejše kožno milo.

Zvezna tiskarna

Schillerjeva ulica
Celje: Stajersko.

Izvršuje v svojo
stroko spadajoča
dela okusno in
po konkurenčnih
cenah.

**Savinski
liker**

preiskan in
preizkušen
na ces. kr.
poljedeljskem
preizkuševališču na Dunaju.

Savinski liker

je pripravljen iz planinskih in
gorskih zelišč, ter se priporoča kot krepčilni
napoj v zdravstvene namene. Lastnik znamke

VINCENC KYEDER Žalec v Savinski
dolini, Stajersko.

13 130—81

180-51

Novi lovski zakon

je ravnokar izšel, cena kartoniranemu izvodu K 1'20, po pošti K 1'30. Založila Zvezna trgovina v Celju.

Nova vinska postava

v obliki plakata
dobiva se v

Zvezni trgovini v Celju

Cena 60 vinarjev, po pošti 70 vinarjev. Znesek se pošlje po nakaznici ali v znamkah.